24-мĕш çул тухать. Хакĕ 15 пус.

Пĕтĕм тĕнчери пролетарисем, пĕрлешĕр!

1941
ДЕКАБРЬ
17
ЮНКУН
297 (6021) №

Чăваш Коммуни

ВКП(б) ОБКОМĔПЕ
ШУПАШКАР ХУЛА КОМИТЕЧĔН,
ЧАССР ВЕРХОВНЫЙ СОВЕЧĔН
ТАТА ШУПАШКАР ХУЛА СОВЕЧĔН
ХАÇАЧĔ.

Ялти интеллигенцин вăрçă вăхăтĕнчи задачисем

Совет халăхĕ хăйĕн çĕршывне тапăнса кĕнĕ тискер тăшмана хирĕç пĕтĕм вăйне хурса кĕрешет. Октябрьти революцире çĕнсе илнĕ ирĕклĕхпе тивĕçлĕхсене çăлса хăварассишĕн паттăр Хĕрлĕ Çар вĕçĕмсĕр аслă фронтра юн тăкса çапăçать. Çав вăхăтрах ирсĕр фашизм чĕртсе янă вăрçă пушарĕ, тĕнчен пур кĕтессисене те çитсе, çĕнĕрен çĕнĕ государствăсене çавăрса илет, ытларах та ытларах халăхсене вăрçă вутне пăрахать. Халĕ ĕнтĕ ку вăрçă пушарĕ Европăпа Африкăра тата Китай çĕрĕнче çеç мар, — вăл пĕтĕм Азие, Лăпкă океан çинчи утравсене тата Америка материкне те хыпса илчĕ. Çапла тĕнчере пысăк событисем пит те хăвăрт пулса пыраççĕ.

Çакăн пек пысăк событисем умĕнчен пирĕн Совет çĕршывĕнче пĕр çын та ахаль иртсе кайма пултараймасть. Хĕрлĕ Çар боецĕсем кăна мар, инçетри тылсенче пурăнакансем те — рабочи-и, колхозник-и, интеллигент-и вăл, — пурте отечественнăй вăрçăри ĕçсем мĕнле пынине тата тĕнчере мĕнле событисем пулса иртнине кунран кун пĕлсе тăма тăрăшаççĕ. Çак тĕлĕшрен хула çыннисем хаçат-журналсемпе тата уйрăмăнах радиопа анлăн усă кураççĕ, анчах ялсенче çав япаласем пур çĕрте те мар çитсе пыраççĕ. Чăн та пирĕн ял--хут пĕлекен ял, пирĕн колхозниксем хаçат-журнала юратаççĕ, — ăна вуласшăн çунаççĕ. Апла пулин те, хаçатсем ялсене çителĕклĕ таран пырса тăраймаççĕ. Радио та чылай ялсенче çук. Паллах, кунта ял халăхне вырăнти интеллигенцин — учительсен, агрономсен, медицина работникĕсен тата ытти служащисен те пулăшса тăни кирлĕ. Кашни интеллигентăн, — партиец-и вăл е партире тăман çын-и—колхозниксене фронтри ĕçсем çинчен, тĕнчери событисем çинчен, çулпуç Сталин юлташ каланă сăмахсем çинчен тата партипе правительство кăларакан çĕнĕ законсем çинчен ăнлантарса паракан хĕрӳллĕ агитатор пулмалла. Пĕр районра та, пĕр ялта та большевикла чăнлăх сăмахĕ çитмен кĕтес, агитаторсен сăмахĕ илтĕнмен вырăн юлмалла мар.

Хăрушă вăрçă кунĕсенче уйрăмăнах коммунистсем малта пыни кирлĕ. Парти уставĕ мирлĕ вăхăтра та кашни коммунистах массăпа çыхăнса тăрас ĕçе кунран кун çирĕплетсе пыма хушать пулсан, хальхи вăхăтра коммунистсем хăйсен халăх хушшинче ĕçлес тимлĕхне вунă хут ытла ӳстермелле. Коммунистăн ялти актива — комсомолецсене, учительсене, малта пыракан колхозниксене тата ыттисене те хăй тавра таччăн пĕтĕçтерсе, вĕсемпе масса хушшинчи партиллĕ-агитациллĕ ĕçе пуçарса пымалла.

Ĕçлеме пĕлсен тата тимлĕхе хурса ĕçлесен, кашни коммунистах ялта пысăк ĕçсем тума пултарать. Акă, Сĕнтĕр вăтам шкулĕнче (Сĕнтĕр р-нĕ) вĕрентекен Е. Т. Кваскова учительница. Вăлах вырăнти парторганизацин секретарĕ тата агитатор. Кваскова юлташ колхозниксем хушшинчи агитаци ĕçне юратса тата тăрăшса туса пырать. Хăйĕн агитацийĕпе тата примерлă ĕçĕсемпе Кваскова юлташ хăй тавра тăракан пĕтĕм массăна çĕршывшăн, фронтшăн тата хăйсен шкулĕшĕн те пысăк ĕçсем тума хавхалантарать. Кваскова юлташ тăрăшнипе Сĕнтĕр вăтам шкулĕ бронепоезд тума 1449 тенкĕ укçа пухса панă. Кунта Кваскова юлташ хăй пуринчен малтан 200 тенкĕ хывнă. Çав вăхăтрах вăл пуçарнипе шкул коллективĕ икĕ воскресник туса ирттернĕ. Шкул вуттине турттарнă çĕрте учительсем хăйсем те ĕçленĕ тата ытти те. Кваскова юлташ çуллахи вăхăтра колхозниксемпе пĕрлех утă çулнă, тырă вырнă, авăн çапнă тата çав хушăрах агитациллĕ ĕçе те туса пынă.

Сĕнтĕр районĕнчех республикăн тава тивĕçлĕ учительници Л. И. Яшмолкина юлташ пур. Районри темĕнле пысăк ĕç те Яшмолкина юлташ активлăн хутшăнмасăр иртмест. Вăл пур çĕре те çитме ĕлкĕрет, хăй çитнĕ çĕрте ĕçпе те, сăмахпа та пысăк усă кӳрет. Яшмолкина юлташ çăвĕлех колхозра ĕçленĕ,—ĕçкунĕсемшĕн илмелли тупăша пĕтĕмпех çĕршыв оборонин фондне панă.

Партире тăман учительсем те нумайĕшĕсем колхозсенче политикăллă агитаци сарас тĕлĕшпе пысăк ĕçсем тăваççĕ. Вĕсем хушшинче РСФСР-ĕн тава тивĕçлĕ учителĕсем — орденоносец Багровпа Пчелкина юлташсем т. ыт. те паллă пулса тăраççĕ. Нумай шкулсенчи учительсем пĕтĕм коллективĕпех активлă агитаторсем пулса ĕçлеççĕ. Ишлей районĕнчи Ярапайкасси шкулĕнче 9 учитель. Вĕсем пурте лайăх агитаторсем, кулленех колхозниксене хальхи паллă ĕçсем çинчен тата паянхи задачăсем çинчен ăнлантарса параççĕ. Шкул директорĕ К. Тетерина—вăлах агитколлективăн руководителĕ—пĕр хăй кăна вăрçă пуçланнăранпа колхозниксем хушшинче 10 доклад ытла туса панă. Çавăн пекех тăрăшса ĕçлеççĕ Кибечкассинчи туллимар вăтам шкулти учительсем те. Вĕсем колхозсенчи бригадăсенче çĕнĕ хаçатсем вуласа параççĕ, кулленхи массăллă-политикăллă ĕçе туса пыраççĕ. Кун пек лайăх ĕçлекен учительсен коллективĕсене эпир республикăн чылай районĕсенче тупма пултаратпăр.

Çапла, учительсен йышлă пайĕ ялти интеллигенци умĕнче тăракан паянхи задачăсене лайăх ăнланса, вĕсене ăнăçлăн пурнăçласа пырать. Анчах та калас пулать, çак пысăк ответлă вăхăтра та хăш-пĕр районри уйрăм учительсем, уйрăм служащисем — уйрăм интеллигентсем халăх хушшинче ĕçлессинчен пăрăнма пăхаççĕ, е ĕçлесен те— пĕр ячĕшĕн çеç, çиелтен кăна ĕçлеççĕ. Ун пек интеллигентсем паянхи кунсен ответлăхне туймаççĕ. Манма юрамасть: тискер фашизма çапса çĕмĕрес ĕçе кашни совет çыннин пĕтĕм вăйне, мĕнпур ăсне хумалла, кирлĕ пулсан, пурнăçа пама та хатĕр пулмалла. Çапла тума хушать пире хамăрăн тăван çĕршыв умĕнчи патриотизмла парăм. Çапла тусан çеç, вăрçă чарăннă хыççăн, тӳрĕ чунлă совет гражданинĕ, тăшмана çапса салатас ĕçе хăй вăйне те хунине асра тытса, чунĕ-чĕрипе лăпкă пулма пултарĕ.

Ялти агрономăн колхозниксемпе колхозницăсене, хĕллехи вăрăм каçсемпе усă курса, агротехникăна вĕрентмелле. Ялти врачăн, фельдшерсемпе медсестрасен ĕçсыннисем хушшинчи санитари культурине çĕклессишĕн, колхозниксемпе колхозницăсене санитари оборонин ĕçне вĕрентсе хатĕрлессишĕн тăрăшмалла. Учителĕн, агрономăн, врачăн тата ялти интеллигенцин ытти представителĕсен пурин те пĕрле большевикла чăнлăх сăмахне кашни ĕçсыннин сознанийĕ патне çитерессишĕн кулленех çине тăрса ĕçлемелле.

Ялти интеллигент — колхозниксем хушшинчи большевикла агитатор пулмалла. Унăн сăмахĕсем колхозниксене çĕклечĕр, вĕсене умри пысăк ĕçсене тума хавхалантарччăр. Ку агитатор, колхозниксене вĕсен паянхи задачисем çинчен ăнлантарса панипе пĕрлех, колхозри ĕç дисциплинине пăсакансене, ĕçе çиелтен çеç тăвакансене тăрă шыв çине кăларма пĕлмелле, халăх хушшинчи суя сăмахсене, тăшман агенчĕ саракан провокациллĕ сăмахсене уйăрса илсе, вĕсене тымарĕпех тăпăлтарса ывăтма пултармалла.

Колхозсен паянхи задачисене Сталин юлташ доклачĕ аван кăтартса парать. Çулпуç Сталин пире пурне те хамăрăн паттăр Хĕрлĕ Çарпа Хĕрлĕ Флота пулăшма чĕнчĕ. Вĕсене пулăшма заводсен — хĕçпăшал, танксем, самолетсем нумайрах туса кăлармалла, колхозсен—тырă, аш-какай тата промышленность валли чĕрĕ таварсем ытларах памалла.

Çак задачăсемшĕн тăрăшса ĕçлемелле пирĕн, тылра пурăнакансен, паянхи кун.

Ялти интеллигентсен, хĕрӳллĕ агитаторсем пулса, колхозниксене аслă Сталин ялхуçалăхĕ умне лартнă задачăсене пурнăçа кĕртме организацилемелле.

ВЦСПС Президиумĕ çĕнĕ çул елкисем ирттересси çинчен тата ачасен хĕллехи каникул вăхăтĕнчи канăвне организацилесси çинчен постановлени йышăннă

ВЦСПС Президиумĕ профсоюз организацисене хуласенчи тата районсенчи çутĕç пайĕсемпе пĕрле шкулта вĕренекен ачасем валли çĕнĕ çул елкисем, çавăн пекех тата утренниксем, киносеансем, отечественнăй аслă вăрçăн участникĕсемпе тĕлпулусем организацилеме сĕнет. Садсенче, парксенче, рабочисем пурăнакан поселоксенче катоксем, юр тăвайккисем тумалла, тата çар вăййисем, йĕлтĕрçĕсен ăмăртăвĕсем, спорт ăмăртăвĕсем пулса иртмелле. Çак ĕçе организацилесе ирттернĕ çĕре ачасене хăйсене, педагогсене, профсоюз организацисен активне тата ачасен ашшĕ-амăшĕсене анлăн явăçтармалла.

Мускавра, Ленинградра, Куйбышевра, Свердловскра, Хусанта, Горькинче, Тбилисире тата ытти облаçсенчи хуласенче хулан пĕтĕмĕшлĕ елкисене организацилеççĕ.

Хĕрлĕ Çар боецĕсен тата ача çурчĕсенче ӳсекен ачасене елкăсемпе утренниксене укçасăрах кĕртеççĕ.

Совет Информаци Бюровĕнчен

Декабрĕн 15-мĕшĕнчи каçхи пĕлтерӳ

Декабрĕн 15-мĕшĕнче пирĕн войскăсем противника хирĕç пур фронтсенче те çапăçнă. Хĕвеланăç тата Кăнтăр-Хĕвеланăç фрончĕсенчи чылай участоксенче пирĕн войскăсем, противника хирĕç хаяррăн çапăçса, малалла куçса пынă тата Клин хулине, Тула хулинчен кăнтăр еннерех ларакан Ясная Полянăна, Тула хулинчен кăнтăр-хĕвелтухăç еннерех ларакан Дедиловопа Богородицка йышăннă.

Декабрĕн 14-мĕшĕнче нимĕçсенне 24 самолет пĕтерсе тăкнă. Пирĕн 7 самолет пĕтнĕ.

Декабрĕн 15-мĕшĕнче Мускав патĕнчи сывлăшри çапăçусенче нимĕçсенне 6 самолет персе антарнă.

* * *

Хĕвеланăç фронтĕнче кĕрешекен пирĕн летчиксем декабрĕн 14-мĕшĕнче нимĕçсен 42 танкне, войскăсемпе грузсем турттарса пыракан 1.050 автомашинине ытла, 30 полевой тата зенитнăй орудине, боеприпассем тиенĕ 300 лавне ытла, горючи тултарнă 24 автоцистернине пĕтерсе тăкнă тата сиенленĕ, тăшман пехотин виçĕ полкне пĕтерсе тăкнă тата сапаласа янă.

Фронтăн Калинин енчи участокĕсенчен пĕринче кĕрешекен пирĕн чаçсем противника хирĕç пынă 7 кун хушшинчи çапăçусенче нимĕçсен 7 танкне, 103 автомашинине, 33 артиллери орудине, 51 пулеметне, 41 минометне пĕтерсе тăкнă тата тăшманăнне 3 танк, 44 оруди, 35 миномет, 117 пулемет, 67 автомат, 24 автомашина, 4.500 снаряд, 200.000 патрона яхăн, 4 ялав тата ытти трофейăсем нумай тытса илнĕ. Çав вăхăт хушшинчех нимĕçсен салтакĕсемпе офицерĕсем 8.000 çын вилнĕ тата аманнă.

* * *

Хĕвеланăç фронтĕнче кĕрешекен пирĕн пĕр часть, противника хирĕç хаяррăн çапăçса, нимĕçсене халăх пурăнакан виçĕ пунктран хăваласа кăларнă, тăшманăнне 6 йывăр оруди, çар пурлăхĕсене тиенĕ 40 лава тытса илнĕ тата нимĕç салтакĕсемпе офицерĕсене 450 çынна пĕтерсе тăкнă.

* * *

Люлишенко генералăн войскисем противника хирĕç пынă пĕр кун хушшинчи çапăçусенче нимĕçсенне 8 танк, 6 оруди, 16 пулемет, 58 автомат тата ытти трофейăсем тытса илнĕ.

* * *

Пирĕн разведчиксем противник вырнаçса тăнă вырăна кĕрсе кайса, нимĕçсен 3 огневой точкине, 3 орудине, 6 пулеметне тата нимĕçсен салтакĕсемпе офицерĕсене 200 çынна çити пĕтерсе тăкнă.

* * *

Мускав облаçĕн нимĕçсем оккупациленĕ районĕсенчен пĕринче кĕрешекен Б. юлташăн партизанла отрячĕ фашистла захватчиксене хирĕç ăнăçлăн çапăçать. Декабрĕн 10-мĕшĕнче партизансем боеприпассем тиенĕ пысăк транспорта хурал тăракан нимĕçсен отрячĕ çине хăюллăн пырса тапăннă. Хăраса ӳкнĕ нимĕç салтакĕсем хирĕç тăма пултарайман. Советăн хăюллă патриочĕсем çĕр фашиста вĕлернĕ, противникăнне 360.000 патрон, 100 авиабомба, 30 ещĕк граната, 300 снаряд, 25 тонна горючи, 100 автопокрышка тата ытти пурлăхсене пĕтерсе тăкнă. Партизансем тăшман çине вĕçĕмсĕрех пыра-пыра тапăнаççĕ, çыхăнăва çĕмĕреççĕ, транспорта пĕтерсе тăкаççĕ. Юлашки вăхăтра кăна Б. юлташăн отрячĕ телефонпа телеграф линийĕсене 25 вырăнта пăснă, противникăн боеприпассем тиенĕ 10 автомашинине, тăшман пехоти ларса пыракан 14 автомашинăна тата горючи тултарнă темиçе автоцистернăна взрыв туса сирпĕнтернĕ. Çавна пула нимĕçсен 5 тоннăллă 300 грузовикран тăракан автомашинисен колонни бензин илеймен, 14 сехете яхăн чарăнса ларнă. Çав автоколонна çине совет авиацийĕ бомбăсем пăрахнă.

* * *

Ростов облаçĕнче нимĕç захватчикĕсенчен ирĕке кăларнă ялсенче пурăнакансем гитлерла çаратуçăсен çарĕн çавтери тискер ĕçĕсем çинчен каласа параççĕ. Новоспассовка ялĕнче нимĕçсен темиçе салтакĕ Елена Гамова колхозницăн пӳртне вырнаçнă. Каçхине вĕсем ĕçнĕ. Колхозницăн икĕ çулти ачи вăранса, макăрма пуçланă. Фашистла ирсĕрсенчен пĕри ачана амăшĕнчен туртса илсе çунакан кăмакана чикнĕ. Çав ялтах нимĕçсем Марфа Ковпак крестьянкăна бензин сапса çунтарса янă. Генеральская ялĕнче фашистсем Надежда Гуртоваяна тата унăн 14 çулти хĕрачине ирĕксĕрлесе пусмăрланă, кайран асаплантарса персе вĕлернĕ. Фашистла çынçисем тыткăна лекнĕ красноармеецсене тискер кайăкла асаплантарса вĕлернĕ. Булашев колхозникăн килкартийĕнче фашистсем тыткăна лекнĕ вунă красноармееца асаплантарнă, кайран çунтарса янă. Братченко колхозникăн килкартийĕнче тыткăна лекнĕ 19 красноармеецa асаплантарса, çунтарса вĕлернĕ. Пирĕн чаçсем, Любимая тата Балабаново ялĕсене ирĕке кăларнă чухне, тыткăна лекнĕ красноармеецсен виллисене нӳхрепсенче тупнă. Вĕсенчен чылайĕшĕнне куçĕсене чиксе шăтарнă, хăлхисене, сăмсисене касса илнĕ, аллисемпе урисене касса татнă.

Декабрĕн 16-мĕшĕнчи ирхи пĕлтерӳ

Декабрĕн 16-мĕш ыран тенĕ чух çĕрле пирĕн войскăсем противника хирĕç пур фронтсенче те çапăçнă.

* * *

Кăнтăр-Хĕвеланăç фрончĕн участокĕсенчен пĕринче кĕрешекен пирĕн часть нимĕçсен 200 автомашинине, взрывчатăй япаласем тултарнă 60 ещĕкне, снарядсем тултарнă 144 ещĕкне тата ытти трофейăсем тытса илнĕ. Фронтăн тепĕр участокĕнче пирĕн боецсем противникăнне 13 оруди, 8 миномет, 15 пулемет тата авторемонтнăй мастерской тытса илнĕ.

* * *

Шевченко юлташ командир пулса ертсе пыракан авиачаçĕн летчикĕсем пĕр уйăх хушшинчи сывлăшри çапăçусенче нимĕçсен 26 самолетне персе антарнă тата нимĕçсен 54 танкне, пехотăпа çар грузĕсем тиесе пыракан 1000 автомашинине ытла, 36 орудине, горючи тултарнă 10 автоцистернине тата противникăн салтакĕсемпе офицерĕсене 1.300 çынна ытла пĕтерсе тăкнă.

* * *

Красноармеец Темиргазин, ротăна наступлени тума çула тасатма задача илсе, малалла куçса хăйĕн пулеметĕнчен пеме тытăннă. Пулеметран персе тăнипе пула рота атакăна кĕрсе кайнă тата малтан палăртнă рубежа йышăннă. Çав çапăçура Темиргазин юлташ нимĕç салтакĕсене 50 çынна пĕтерсе тăкнă.

* * *

Тула партизанĕсем юлашки вăхăтра нимĕçсен салтакĕсемпе офицерĕсене 300 çынна ытла, 7 пулеметне, 11 грузовой машинине, 49 лавне, 3 орудине тата штабăн икĕ автобусне пĕтерсе тăкнă. С. юлташăн партизанла отрячĕ тăшмана хăюллăн çĕмĕрет. Çав отрядри боецсем çухса кайнă К. ялĕнче фашистсем туса лартнă 4 барака çунтарса янă. Бараксенчен нимĕç салтакĕсемпе офицерĕсем чупса тухма тытăнсан, партизансем вĕсем çине гранатăсем ывăтнă тата хĕçпăшалсенчен персе тăнă. Çав çапăçура 70 гитлеровеца вĕлернĕ.

Декабрь уйăхĕн пуçламăшĕнче партизансен виçĕ отрячĕ пĕрлешнĕ вăйĕсем нимĕç кавалерисчĕсен вавочĕ хурал тăракан 27 лава çĕмĕрсе тăкнă. Лавсене тата кавалеристсене йăлтах пĕтерсе тăкнă.

* * *

Голланди патриочĕсем нимĕç оккупанчĕсене хирĕç вăйлăн кĕрешеççĕ. Декабрĕн 10-мĕшĕнче нимĕç çар поезчĕн тепĕр крушенийĕ пулса иртнĕ. Крушени пула 4 йывăр оруди, тĕрлĕрен снаряженисем нумай пĕтнĕ, нимĕç салтакĕсемпе офицерĕсем 50 çынна çити вилнĕ тата аманнă.

* * *

Сталин юлташ мĕнпур ĕçе фронт интересĕсене пăхăнтармалла тесе чĕнсе каланине отвечăласа, совет железнодорожникĕсен çарĕ кунран-кун çĕнĕ çитĕнӳсем тăвать. Хĕл условийĕсене пăхмасăрах, Карагандă çулĕн 3-мĕш отделенийĕнчи машинистсем çĕркăмрă [illegible] поездсене питех те пысăк хăвăртлăхпа илсе çитереççĕ. Кривченко тата Долганцев машинистсен бригади вагонсен составне Акир станцине расписанипе пăхнинчен икĕ сехет çурă малтан илсе çитернĕ. Сазонов тата Терещенко машинистсем япаласем тиенĕ составва Акир станцине сехет çурă малтан илсе çитернĕ. Главнăй кондукторсем Алтухов тата Возуля пысăк çитĕнӳсем тунă. Çак кунсенче вĕсем Тюлькубас станцине (Турксиб) сборнăй поезда графикпа пăхнинчен 6 сехет малтан илсе çитернĕ. Владивосток узелĕн машинисчĕсем октябрь уйăхĕнче йывăр тиенĕ 67 состава вырăна илсе çитернĕ, декабрь уйăхĕнче 10 кун хушшинче 48 состава илсе çитернĕ. Шартлама сивĕсене пăхмасăрах, узелти паровоз бригадисем ноябрь уйăхĕнче 660 тонна, декабрь уйăхĕнчи 10 кун хушшинче 280 тонна çĕркăмрăкĕ перекетленĕ. Ворошилов-Уссурийск деповĕн машинисчĕ Скоп юлташ локомотивпа подъемочнăй ремонт тăвиччен норма тăрăх 40 пин километр çӳрес вырăнне 100 пин километр çӳреме обязательство илнĕ. Скоп юлташ хăйĕн обязательствине чыслăн пурнăçа кĕртнĕ. Паровозпа 118 пин те 615 километр çӳренĕ, паровозĕ çавах юсавлă. Скоп юлташăн бригади кирлĕ материал, топливо тата ремонт тĕлĕшпе 44 пин тенкĕ укçа перекетленĕ.

Гитлерăн черетлĕ суйи

Декабрĕн 11-мĕшĕнче Гитлер хăйĕн «рейхстаг» ятлă зверинецĕнче черетлĕ камитне кăтартнă.

Германире, Хĕвелтухăç фронтĕнче ывăлне, ашшĕне, пиччĕш-шăллĕне е упăшкине çухатман пĕр çемье те тенĕ пекех юлман пирки, Гитлерăн хăйĕн балаганĕнче нимĕçсен фашистла çарĕ Совет Союзне хирĕç пыракан вăрçăра мĕнле çухатусем туни çинчен нимĕн шарламасăр иртсе кайма май килмен. Вара Гитлер «Германин çухатăвĕсем» çинчен пĕлтернĕ. ССР Союзне хирĕç вăрçă пуçласа янăранпа, урăхла каласан, июнĕн 22-мĕшĕнчен пуçласа декабрĕн 1-мĕшне çитиччен, Германи çарĕн мĕнпурĕ те 162.314 çын вилнĕ, 571.767 çын аманнă тата 33.334 çын нимĕн хыпарсăр çухалнă пулать, е пĕтĕмпе 767.415 çын пĕтнĕ пулать. Çак цифрăсене илтсен ĕнтĕ кулмасăр чăтса тăма çук. Хăйĕн вăрă-хурахла йыткĕтĕвĕсен чăн-чăн çухатăвĕсене никам пĕлмесен те, Гитлер хăй тĕрĕссипех пĕлет ĕнтĕ.

Гитлер çарĕн чăн-чăн çухатăвĕсем çавтери пысăк, вăл çухатусене Гитлер [illegible] ĕмĕрне те нимĕç халăхне тĕрĕссипе каласа пама хăяйрас çук. Пĕр Хĕвеланăç фронтĕнче çеç, ноябрĕн 16-мĕшĕнчен пуçласа декабрĕн 10-мĕшне çитиччен, урăхла каласан, пĕр уйăхран та сахалрах вăхăт хушшинче, совет столици патĕнче пулса иртнĕ çапăçусенче кăна нимĕç офицерĕсемпе салтакĕсем 85.000 çын хăйсене валли вилĕм тупнă. Вăрçăн пилĕк уйăхĕ хушшинче Хĕвеланăç фронтĕнче нимĕçсен пĕр ăрăвĕ пĕтĕмпех хăйĕн кунçулне татрĕ. Нимĕçсен салтакĕсемпе офицерĕсем 6 миллион çынна яхăн вилсе, аманса тата нимĕн хыпарсăр çухалса пĕтнĕ.

Вырăссене эпир пĕтĕмпе 3.806 пин çын тыткăна илтĕмĕр, тесе каланă Гитлер. Чăннипе илсен, вăрçăн пилĕк уйăхĕ хушшинче пирĕн нимĕн хыпарсăр 520 пин çын çухалнă, ку шута ĕнтĕ тăшман патне тыткăна лекнисем те кĕреççĕ. Тыткăна лекнĕ вырăссен хисепĕ тĕлĕшпе çакăн пек астрономиллĕ пысăк цифрăсене Гитлерпа унăн компанийĕн картла вылямалли суртĕнчи шулерсемпе фальшивомонетчиксем шутласа кăларнă пулмалла. Тыткăна илнисен шутне Гитлер эпир тухса кайнă районсенчен фашистсем çулйĕр ĕçне, строительство ĕçне тата ытти подсобнăй ĕçсене мобилизациленĕ мирлĕ халăха та кĕртет пулас. Мĕншĕн вăл çакăн пек тăвать-ха? Нимĕçсем пĕтĕм тĕнче йышăннă правасене пăсса пыма хăçан та пулин чарăнĕç-ши?

Сăмах майĕн каласан, Гитлер ку расра та нимĕçсем хĕçпăшалпа вăрçă техникине мĕн чухлĕ çухатнине каласа пама хăяйман. Çакăнта эпир тепĕр хут çакна асăрхаттарса хăварма кирлĕ тесе шутлатпăр: вăрçăн пилĕк уйăхĕ хушшинче Хĕвелтухăç фронтĕнче Гитлер çарĕ 19.000 туппа çити, 15.000 танк ытла тата 13.000 самолета яхăн çухатнă. Çак хисепе Гитлер çарĕн ноябрĕн 16-мĕшпе декабрĕн 10-мĕш хушшинче Мускав патĕнче питех те нумай пĕтнĕ техникипе хĕçпăшалĕ кĕмеççĕ.

Фашистсен пурнăçне кӳрентерекен чăнлăх çакăн пек ĕнтĕ. Çав чăнлăха çынсен Гитлер нимĕç халăхĕнчен тата тĕнчери обществăллă шухăш-кăмăлтан çавтери ултавлăн та ăнăçсăр пытарса хăварма тăрăшать.

СОВИНФОРМБЮРО.

Пирĕн войскăсем Клин хулине йышăннă чухне илнĕ трофейăсем

Клин хулине йышăннă чухне, малтанласа шутланă тăрăх, пирĕн Хĕвеланăç фронтĕнчи войскăсем нимĕçсенчен çакăн пек трофейăсем тытса илнĕ: 122 танк, 18 бронемашина, 1000 ытларах автомашина, 80 тупă, 120 миномет, 250 пулемет, 800 автомат, 10.000 ытларах снаряд, 2.000.000 ытларах патрон тата ытти тĕрлĕ çар пурлăхĕсем те нумай илнĕ. Трофейăсене малалла шутласа тĕрĕслеççĕ.

Клин районĕнче пулса иртнĕ çапăçусенче нимĕçсен 13.000 çын ытларах вилсе тата аманса пĕтнĕ. Клин хулине илнĕ чухне Фюрст генералăн 14-мĕш мотопехотнăй дивизине, фон Веркштерн генералăн 36-мĕш мотопехотнăй дивизине, 7-мĕш танковăй дивизине тата Краузе полковникăн 900-мĕш учебнăй бригадине аркатса тăкнă.

СОВИНФОРМБЮРО.

Мускава хӳтĕлекенсен примерĕпе

КĂНТĂР-ХĔВЕЛАНĂÇ ФРОНЧĔ, декабрĕн 14-мĕш. (ТАСС спецкорĕ). Нимĕçсен фашистла йыткĕтĕвĕсене Мускав патне пымалли вырăнсенче çапса çĕмĕрни çинчен пĕлтерекен хыпар чаçах Кăнтăр-Хĕвеланăç фронтне те çитсе çаврăнчĕ. Ку фронтри пĕтĕм боецсемпе командирсем çак кунсенче хамăр çĕршывăн столици çинчен тата ăна чаплăн та паттăррăн хӳтĕлекенсем çинчен шухăшлаççĕ.

Çапăçусем кăнтăрла та, çĕрле те чарăнмаççĕ. Городнянский юлташăн боецĕсем фашистсен орудисене, Мускава сыхлакан паттăрсем пекех, вирлĕн çĕмĕреççĕ. Юлашки икĕ кун хушшинче вĕсем нимĕç оккупанчĕсен аллинчен çирĕм яла ытла хăтарчĕç, çав вăхăтрах фашистсен салтакĕсемпе офицерĕсене темиçе çĕр çынна пĕтерсе тăкрĕç.

Кăнтăр-Хĕвеланăç фронтĕнчи летчиксем те тăшмана ăнăçлăн штурмлаççĕ, ку енĕпе вĕсем хăйсен Хĕвеланăç фронтĕнчи юлташĕсемпе ăмăртаççĕ. Ĕнерхи кун çанталăк начаррине пăхмасăрах, пирĕн летчиксем тăшманăнне 7 танк, 320 автомашина, 2 бронемашина, 20 мотоцикл тата салтаксемпе офицерсене нумай пĕтерсе тăкрĕç.

З. ЛИПАВСКИЙ.

Тула енчи çапăçусем

ТУЛА ЕНĔ, декабрĕн 15-мĕш. (ТАСС). Юлашки кунсенче Тула енче кĕрешекен пирĕн чаçсем чылай ăнăçлă ĕçсем туса ирттернĕ. Вĕсем тăшмана татăклăн та хăюллăн пырса çапнипе халăх пурăнакан 50 пункта ытла нимĕçсен фашистла войскисенчен тасатса ирĕке кăларнă. Противника техника тĕлĕшпе те, чĕрĕ вăй енĕпе те пысăк çухату кӳнĕ, чылай вырăнсенче фашистсем каялла тараççĕ. Пĕр кун хушшинчи çапăçусенче кăна пирĕн чаçсем халăх пурăнакан 25 пункта, вăл шутран вырăссен аслă писателĕ Лев Толстой пурăннă тата ĕçленĕ историллĕ вырăна — Ясная Полянăна та противникран тасатнă. Çав кунах пирĕн боецсем тăшман пехотине пĕр полка çити пĕтерсе тăкнă.

Ĕнер, туллимар даннăйсем тăрăх, пирĕн пĕр часть кăна нимĕçсен юсавлă икĕ танкне, 8 орудине тата 2 минометне тытса илнĕ.

Противник уйрăмах Тула хулин кăнтăр енче тытăнса тăма тăрăшнă. Çавна май вăл чылай пунктсенче вăйлă, пырса кĕме йывăр фортификациллĕ сооруженисем тунă, анчах çав опорнăй пунктсене пирĕннисем çĕмĕрнĕ. Кашни кунхи тата кашни сехетри çапăçусем отечественнăй аслă вăрçăн геройĕсене вуншарăн та çĕршерĕн çитĕнтереççĕ. Темиçе кун каярах Н-ски чаçри утлă разведчиксем тăшманăн тылне кĕрсе кайса, уйрăмах хăюллă ĕçсем тунă. Вĕсем, фашистсем вырнаçса тăнă вырăна 25 километр шалалла кĕрсе, тăшманăн Дубна районĕн центрĕнчи вăйне разведка туса пĕлнĕ, унта вырнаçса тăнă нимĕç гарнизонĕ çине хăюллăн пырса тапăннă. Ултă разведчик фашистсен пĕр пайне пĕтерсе тăкнă, юлашкисем тарнă. Çавăн хыççăн советăн паттăр коннисем район центрне тытса илнĕ.

Комсомолец-красноармеец Ларев çапăçура хăйĕн шикĕсĕрлĕхне тата геройлăхне кăтартса панă. Вăл гранатăсемпе тата штыкпа тăшманăн пулеметне прислугипе пĕрлех пĕтерсе тăкнă. С. ялĕшĕн пынă çапăçусенче рота командирĕ лейтенант Сосункевич хăйне уйрăмах палăртнă. Йывăр аманнă хыççăн та паттăр командир çапăçăва ертсе пынă, хăйĕн примерĕпе ытти боецсене хавхалантарнă. Унăн ротинчи боецсем вуншар нимĕçе пĕтерсе тăкнă, фашистсене ялтан хăваласа кăларнă. Артиллерист Сычев юлташ, хăйĕн орудийĕнчен персе, тăшманăн минометне, нимĕçсен пĕр орудине, пулеметне тата тăшман салтакĕсене 10 çынна ытла пĕтерсе тăкнă.

Тула енчи çапăçусем хĕрсех пыраççĕ. Пирĕн чаçсем пуçарулăха шанчăклăн хăйсен аллине илеççĕ. Тула хули хăйĕн яланхи ĕçлĕ пурнăçĕпе пурăнать.

Сталинла премисем парас тĕлĕшпе ĕçлекен Комитетр

Наукăпа изобретательство ĕçĕнче, çавăн пекех литературăпа искусство енĕпе паллă çитĕнӳсем тăвакансене Сталинла премии парас тĕлĕшпе ĕçлекен Комитет Сталинла премие 1941 çулта пама тивĕçлĕ кандидатсене суйласа палăртма тытăннă.

Наукăпа техника тата литературăпа искусство тĕлĕшпе паллă çитĕнӳсем тăвакансенчен кăçалхи çул Сталинла премие хăйсен ĕçĕсене 1941 çулта, е 1940 çулти октябрĕн 15-мĕшĕпе 1941 çулти январĕн 1-мĕш хушшинчи вăхăтра туса çитернисене памалла.

Сталинла премии илме тивĕçлĕ кандидатсем çинчен сĕнӳсене наукăп изобретательство ĕçĕсемшĕн Сталинл премии парас енĕпе ĕçлекен Комитет е çавăн пекех — литературăпа искусство ĕçĕсемшĕн Сталинла премии парас енĕпе ĕçлекен Комитета, çакăн пе адреспа ямалла: **г. Куйбышев (областной), улица Куйбышева, 133.** (ТАСС).

Орденлă Чăваш республикинчи ĕççыннисене пурне те!

Октябрь уявĕн кунĕсенче Сталин юлташ тухса каланă сăмахсемпе хавхаланса, пирĕн мухтавлă Хĕрлĕ Çар Ростовшăн, Тихвиншăн, Елецшăн пынă çапăçусенче чаплă çĕнтерÿсем турĕ, фашистсен вăрă-хурахла çарĕсене çав хуласенчен хăваласа кăларчĕ.

Мускава çавăрса илес тата ăна тытса илес тĕлĕшпе гитлеровецсем тунă каппайчăк планĕсене Хĕрлĕ Çарăн мухтавлă войскисем аркатса тăкрĕç. Нимĕçсем Мускав патĕнче поражени тÿсни Германи фашизмĕн çарĕсене талкăшпех çĕмĕрсе тăкассин пуçламĕшĕ пулса тăрать.

Хĕрлĕ Çарпа пĕрле пирĕн предприятисенчи мĕнпур рабочисемпе работницăсем, инженерсемпе техниксем, пĕтĕм совет халăхĕ тăшмана çĕнтерме мĕн кирлине пурне те тăваççĕ.

Эпир тÿрĕ кăмăлпа ĕçленипе, производство планĕсене тултарнипе тата ирттерсе тултарнипе, государство умĕнчи поставкăсене срокчен парса татнипе, хамăр тăван çĕршыв оборонин фондне укçа уйăрса панипе, Хĕрлĕ Çар боецĕсене валли ăшă тумтирсем пухнипе тăшмана çĕмĕрсе тăкма пулăшатпăр.

Тăшмана çĕмĕрсе тăкман-ха. Фашистла ирсĕрсем, ирĕксĕрлесе пусмăрлакансемпе вăрă-хурахсем каялла чакнă чухне пирĕн пурлăхсене çĕмĕреççĕ, вĕсем пирĕн чаçсене вăйлăн хирĕç тăма пăхаççĕ. Пирĕн умра татах та йывăр та вăйлă çапăçусем тăраççĕ. Çавăнпа лăпланса ларни пулмалла мар, тăшмана йăлтах çĕмĕрсе тăкма мĕнпур вăя пухмалла. Октябрьти социализмлă революци çĕнсе илнисемшĕн, фашистла çынçиенсене хирĕç юлашки юн тумламĕ юлмиччен кĕрешме пулатпăр, оборона продукцийĕсене туса кăларассине ÿстерес тĕлĕшпе ывăнма пĕлмесĕр ĕçлеме тупа тăватпăр. Фронта валли снаряженисем, обмундировани тата продовольстви ытларах парар!

Çĕнĕ çула—1942 çула, гитлеризма йăлтах çĕмĕрсе тăкмалли çула кĕтсе илме хатĕрленнĕ май, эпир, Шупашкар хулинчи стахановецсем, орденлă Чăваш республикинчи мĕнпур ĕççыннисене çĕнĕ çул ячĕпе Хĕрлĕ Çарăн тата Хĕрлĕ Тинĕс-Çар Флочĕн мухтавлă воинĕсем валли парнесем пухма чĕнетпĕр. Çак ĕçе хулари тата республикăри кашни ĕççынни хутшăнтăр. Пирĕн боецсем пĕтĕм халăх хăйĕн геройла воинĕсемшĕн тăрăшнине тата ăна юратнине туйса тăччăр.

Хĕрлĕ Çарăн мухтавлă боецĕсене—хисеп те мухтав!

Нимĕç оккупанчĕсене—вилĕм!

Сывă пултăр аслă Сталин!

Стахановец-двухсотниксен канашлăвĕ

Ĕнер ВКП(б) Хула комитечĕ Шупашкар хулинчи промышленность предприятийĕсенчи стахановец-двухсотниксене пухса канашлу туса ирттерчĕ. Канашлура ВКП(б) Шупашкар хула комитечĕн секретарĕ Романова юлташ паттăр Хĕрлĕ Çар чаçĕсем, Гитлерăн Мускава илес шутпа пуçланă иккĕмĕш генеральнăй наступленине пĕтерсе лартса, пысăк çĕнтерÿ туни çинчен каласа хулари промышленность предприятийĕсенче ĕçлекен стахановец-двухсотниксене ĕçре çĕнĕ çĕнтерÿсем тума чĕнчĕ.

— Хĕрлĕ Çар чаплă çĕнтерÿ турĕ. Тăван çĕршыв хăйĕн ывăлĕсемпе, Мускав таврашĕнчи рубежсенче паттăррăн çапăçакан Хĕрлĕ Çар боецĕсемпе мухтанса хавасланать. Тăван çĕршыв Мускав ĕççыннийĕсемпе мухтанса хавасланать, вĕсем производствăра, Мускав тавра оборона рубежĕсене тунă çĕрте паттăррăн, хăйсене хĕрхенмесĕр ĕçленипе, хĕçпăшалпа боеприпассем парса тăнипе тыла çирĕплетнипе, боецсене хавхалантарнипе Хĕрлĕ Çара пулăшрĕç, халĕ те тăшмана малалла çапса çĕмĕрсе пыма пулăшсах пыраççĕ. Хĕрлĕ Çар чаçĕсем Мускав патĕнче тунă çитĕнÿсем нимĕç фашисчĕсене тĕпренех çапса салатас ĕçĕн пуçламĕшĕ çеç. Çĕршыв умĕнче тăракан хăрушлăх иртсе кайман-ха. Тăшмана амантнă, анчах вĕлермен-ха. Çавăнпа совет патриочĕсен предприятисенче татах та ытларах вăй хурса, çине тăрса ĕçлемелле, фронт заказĕсене хăвăрт тата пахалăхпа пурнăçламалла, тăшмана пур фронтсенче те аркатса тăкмашкăн Хĕрлĕ Çара татах та ытларах пулăшу памалла,—тесе вĕçлерĕ хăйĕн сăмахне Романова юлташ.

Канашлура тухса калаçакан стахановецсем Хĕрлĕ Çарăн паттăр боецĕсен фронтри пысăк çĕнтерĕвĕсемпе хавхаланса, производствăра паха çĕкленÿсем туни çинчен, çĕнĕ çĕкленÿ кунран кун сарăлса ÿссе пыни çинчен кĕскен каласа пачĕç. Вĕсен кашни сăмахĕнче пĕтĕм вăя тăшмана çĕнтернĕ çĕре парас, тăшмана пуçĕпех çапса çĕмĕрме Хĕрлĕ Çар боецĕсемпе командирĕсене пулăшса тăрас шухăш палăрать.

— Совет Информаци Бюровĕ Хĕрлĕ Çар боецĕсемпе командирĕсем Мускав таврашĕнче пысăк çĕнтерÿ туса, нимĕç фашисчĕсен дивизийĕсене хĕвеланăç енчелле хăваласа пыни çинчен пĕлтерсенех, пирĕн заводри работницăсем татах та авантарах ĕçлеме пуçларĕç. Хĕрлĕ Çарăн паттăр боецĕсемпе командирĕсене тăшмана çĕнтерме татах та лайăхрах ĕçленипе, ăшă тумтирсемпе, укçа-тенкĕпе пулăшса тăма сăмах паратпăр,—терĕ канашлура арех заводĕнче ĕçлекен стахановка Малышева юлташ.

Канашлура Ленин ячĕпе тăракан фабрикăри стахановка Рассохина юлташ пысăк хавхаланупа сăмах тухса каларĕ.

—Пирĕн фабрикăра ĕçлекен работницăсен ĕçлес кăмăлсем питех те пысăк. Стахановец-двухсотниксен йышĕ кунран кун хушăнса пырать. Ывăнма пĕлмесĕр ĕçлесе, фронт заказĕсене яланах вăхăтра пурнăçласа пыратпăр. Эпĕ хам учительница. Отечественнăй аслă вăрçă пынă вăхăтра çĕршыва, Хĕрлĕ Çара кашни сехетрех мĕнпе те пулин усăллă пулас тесе эпĕ производствăна килтĕм. Кунта манăн ĕçри кашни минута, кашни сехет фронта пулăшнă çĕре кайнине эпĕ туятăп, унпа савăнатăп. Хĕрлĕ Çар боецĕсем, командирĕсем, комиссарĕсем тăшмана çĕмĕрсе çĕнтерÿ туса пынă чухне манăн татах та нумайрах ĕçлес килет. Халĕ эпĕ ĕç нормине икĕ хут ытларах тултарса ĕçлетĕп. Малашне татах та ытларах ĕçлеме сăмах паратăп.

Пир-авăр фабрикинче ĕçлекен стахановец-рационализатор Чебирев юлташ фабрикăра стахановла движени сарăлса пыни çинчен калать. Чебирев юлташ электромонтер пулса ĕçлет. Вăл шутласа кăларнă чертеж тăрăх рубильниксем туса фабрикăн оборудованине хăвăрт ĕçе янă.

Паттăр Хĕрлĕ Çар чаçĕсен пысăк çĕнтерĕвĕсемпе хавхаланса, ĕçре пысăк çитĕнÿсем туни çинчен канашлура пурĕ 9 çын тухса каларĕ. Вĕсем пурте хулари промышленность предприятийĕсенче стахановла движени анлăн сарăлса пынине, ĕç тухăçне малалла та ÿстерсе пыма кирлине палăртрĕç, Хĕрлĕ Çар боецĕсем патне çĕнĕ çул парнисем ярса парас ĕçе халех организацилеме пулчĕç.

Хĕрлĕ Çарăн паттăр боецĕсем валли çĕнĕ çул парнисем хатĕрлесе яма чĕнсе Шупашкар хулинчи стахановецсем-двухсотниксем орденлă Чăваш республикинчи мĕнпур ĕççыннисем патне çыру çырчĕç.

◆ ◆ ◆ ◆ ◆

Укçа-тенкĕпе япала лотерейин билечĕсене илеççĕ

ШУПАШКАР. Ĕççыннисем хушшинче укçа-тенкĕпе япала лотерейин билечĕсене çырăнса илесси кашни кунах сарăлса пырать. 3-мĕш номерлĕ вăтам шкулта лотерея билечĕсене 2090 тенкĕлĕх çырăннă. Вĕренÿ пайĕн пуçлăхĕ Васильева юлташ 160 тенкĕ, шкул директорĕ Иварбеев 200 тенкĕ, Анисимова учительница уйăхри ĕçукçин 22 процентĕ чухлĕ çырăнчĕç. Семенов, Баранова учительсем, физкультурница Пахлова уйăхри ĕçукçин 20 проц. чухлĕ çырăннă. Техничкăсенчен Емельянова, Романова кашниех 10-шар тенкĕлĕх çырăннă.

М. СМЕТАНИН.

ИШЛЕЙ. «Ишлей» колхозра укçа-тенкĕпе япала лотерейин билечĕсене сарасси ăнăçлăн пырать. Колхоз председателĕ И. Еландаев 150 тенкĕлĕх, А. Соколов, Л. Петров бригадирсем, А. Андреева колхозница 100-шер тенкĕлĕх, З. Статеева, М. Николаева, Я. Тимофеев колхозниксем, А. Дмитриев конюх 70-шер тенкĕлĕх çырăннă.

Колхозра «Комсомол Чувашии» ятлă бронепоезда тума укçа-тенкĕ пухас ĕç те аван тăрать. Кашни колхозник пĕрер ĕçкунĕпе тивекен тупăша хывнă.

З. МИТРОФАНОВА.

Шăхасан районĕнчи учрежденисемпе колхозсенче укçа-тенкĕпе япала лотерейин билечĕсене пысăк хаваслăхпа çырăнаççĕ. ВКП(б) райкомĕнче ĕçлекенсем 2.500 тенкĕлĕх, райуполнаркомзагра ĕçлекенсем 987 тенкĕлĕх, Шăхасанти вăтам шкулти учительсем 1860 тенкĕлĕх, районри редакцинче ĕçлекенсем 400 тенкĕлĕх çырăннă.

В. ЯКОВЛЕВ.

• • •

СЕНТĔР. Декабрĕн 11-мĕшĕнче Пашалукасси ялсовечĕн актив пухăвĕ пулса иртрĕ. Пухура СССР Финанс Халăх Комиссариачĕ укçа-тенкĕпе япала лотерейи туса ирттерме йышăнни çинчен сÿтсе-яврĕç. Актива пухăннă çынсем çав ыйтăва сÿтсе-явнă хыççăн лотерея билечĕсене илме 2100 тенкĕлĕх çырăнчĕç. Вĕсенчен 25 çын билет укçисене унтах парса татнă.

• • •

Мăнхураçка ялĕнчи туллимар вăтам шкулти учительсем укçа-тенкĕпе япала лотерейи билечĕсене 420 тенкĕлĕх çырăнса илнĕ. Халĕ вĕсем шкул ачисем, колхозниксем, единоличниксем хушшинче лотерея билечĕсене сарас тĕлĕшпе ĕçлеççĕ.

С. ПАКУШКИНА.

Польшăн ССР Союзĕнчи çар чаçĕсен парачĕ

Польша республикин министрсен совечĕн председателĕ тата Польшăн хĕçпăшаллă вăйĕсен главнокомандующийĕ генерал Сикорский ССР Союзĕнче пухакан Польша çарĕн икĕ чаçĕн парадне йышăннă.

Сикорский генерал тата унпа пĕрле пыракан çынсен специальнăй поезчĕ Н-ски станци патне çитсе чарăнчĕ. Вокзал çурчĕ çинче—ССР Союзĕн, Польша республикин, Великобританин, Америкăри Пĕрлешÿллĕ Штатсен тата Чехословакин ялавĕсем. Çак ялавсем ĕнтĕ ирĕклĕхшĕн, тĕрĕслĕхшĕн тата лăпкă саманашăн пĕрле кĕрешекен демократиллĕ çĕршывсен туслăхне кăтартса параççĕ.

Хисеплĕ хуралăн рапортне йышăннă хыççăн генерал Сикорский тата унпа пĕрле пынă ССР Союзĕн Халăх Комиссарĕсен Совечĕн Председателĕн Заместителĕ тата Ютçĕршыв Ĕçĕсен Халăх Комиссарĕн Заместителĕ Вышинский юлташ, Польша республикин ССР Союзĕнчи посолĕ г-н Кот, Польшăн ССР Союзĕнчи çарĕн командующийĕ генерал Андерс тата ыттисем те Польша республикин çарĕ вырнаçнă хĕллехи лагере кайрĕç. Вĕçĕ-хĕррисĕр сарăлса выртакан юрпа витĕннĕ уйра Польша войскисем çурункă евĕрлĕ вырнаçса тăнă. Çак çурункă варринче—генерал Сикорский, Вышинский юлташ, г-н Кот, генерал Андерс, Хĕрлĕ Çар командованин, Великобританин, Америкăри Пĕрлешÿллĕ Штатсен, Чехословакин çар представителĕсем, Совет Союзĕнчи тата ютçĕршывсенчи хаçатсен представителĕсем.

Генерал Сикорский салтаксемпе офицерсене саламласа сăмах каларĕ. Вăл салтаксемпе офицерсене хăйсене шанса панă хĕçпăшалпа Польша халăхĕн ылханлă тăшманне—нимĕç фашизмне хирĕç кĕрешнĕ çĕрте лайăхрах усă курма чĕнчĕ. «Эпир çапăçăва хамăрăн вăйлă союзниксемпе—Великобританипе, Российăпа тата Америкăри Пĕрлешÿллĕ Штатсемпе пĕрле, нимĕçсем оккупациленĕ мĕнпур çĕршывсенчи халăхсемпе пĕрле кĕретпĕр»,—терĕ генерал Сикорский. Хăйĕн сăмахне генерал Сикорский çакăн пек вĕçлерĕ:

— Сывă пултăр ку таранччен пĕтмен тата малашне те пĕтес çук Польша! Эпир çакăнта организациленекен аслă вырăс çĕршывĕн хуçисем сывă пулччăр! Сывă пултăр Великобритани! Сывă пулччăр Америкăри Пĕрлешÿллĕ Штатсем!

Сивĕ сывлăшра пиншер сасăпа «Нех живе!» («Сывă пултăр!») тесе кăшкăрни янăраса кайрĕ. Польша республикин, Совет Союзĕн, Англин гимнĕсем кĕрлеççĕ. Генерал Сикорский салтаксем патне пырать те вĕсемпе ашшĕ ывăлĕпе калаçнă пек калаçать. Нарвик геройĕ генерал Андерс, генерал Шишко-Богуш хăйсен ĕлĕкхи боевой юлташĕсене палласа илеççĕ те вĕсене ăшшăн саламлаççĕ. Вышинский юлташпа, Кот господинпа, генерал Андерспа тата ыттисемпе пĕрле генерал Сикорский, салтаксен палаткисене пăхса тухнă хыççăн, гарнизоннăй столовăя кайса салтаксем çиекен апата тутанса пăхать. Гарнизон капеллинче молебен туса ирттереççĕ.

Унтан хăнасем пĕр дивизин штабне каяççĕ. Кунтан инçех те мар трибуна туса лартнă. Ун çине генерал Сикорский, Вышинский юлташ, г-н Кот хăпараççĕ. Трибунăпа юнашар генерал Андерс ертсе пынипе Польша çарĕн генералитечĕ, Хĕрлĕ Çар командованин, союзлă çĕршыв çарĕсен представителĕсем тата темĕн чухлĕ хăнасем вырнаçса тухнă.

Фанфара сассисем Польша чаçĕсен чаплă маршĕ пуçланни çинчен пĕлтереççĕ. Парада пехотинецсем уçаççĕ. Вĕсем хыççăн артиллеристсем, связистсем, танкистсем, зенитчиксем, санитарсем церемониальнăй маршпа йĕркеллĕн утса иртеççĕ. Парад сехет çурă ытларах пырать. Çак парад ĕнтĕ пĕтĕм тĕнчене никам тунма пултарайман чăнлăха—Польша республикин çар пуррине кăтартса пачĕ. Унăн хăйсен боевой опытне пуянлатнă салтакĕсем çĕнĕ çапăçусене кĕрсе кайма хатĕр.

Парад хыççăн хисеплĕ хăнасен ячĕпе апатлану тунă. Дивизин командирĕ генерал Токажевский-Кражевич, генерал Раковский тата г-н Кот Сикорский генералпа Совет правительствин представительне Вышинский юлташа ăшшăн саламлаççĕ.

Генерал Сикорский тата Вышинский юлташ вĕсене хирĕç ответлă сăмахсем тухса калаççĕ. Ораторсем славян йăхĕнчи икĕ халăхăн хĕрÿллĕ туслăхĕ çинчен, вĕсем Англипе Америкăри Пĕрлешÿллĕ Штатсем пулăшнипе славян халăхĕн ылханлă тăшманне—гитлерла Германие хирĕç пĕрле кĕрешни çинчен каласа параççĕ. Залра Польшăн, Совет Союзĕн тата Великобританин гимнĕсем янăраса тăраççĕ.

Каçхине генерал Сикорский, Вышинский юлташ, г-н Кот, генерал Андерс тата вĕсемпе пĕрле пынă ытти çынсем Польша çарĕн Н-ски дивизи вырнаçнă района кайрĕç. Декабрĕн 14-мĕшĕнче хисеплĕ хăнасене Н-ски чаçри салтаксемпе офицерсем чаплăн кĕтсе илчĕç. Дивизи командирĕ генерал Борута-Сехович сăмах тухса калать; хăйĕн сăмахне вăл çĕнĕрен çуралакан Польшăн çулпуçне Сикорский генерала сывлăх суннипе вĕçлет.

Çакăн çине генерал Сикорский ответлă сăмах тухса калать. Вăл Совет Союзĕпе Польша республики хушшинчи туслăхăн историллĕ пысăк пĕлтерĕшĕ çинчен, гитлерла Германие хирĕç кĕрешнĕ çĕрте хăйĕн халăхне валли ирĕклĕх çĕнтерсе илекен Польша салтакĕн пысăк тивĕçĕ çинчен каласа парать. Хăватлă «Нех живе!» янăраса каять. Вышинский юлташпа, Кот господинпа, генарал Андерспа тата генерал Борута-Сеховичпа пĕрле генерал Сикорский салтаксем патне пырать те вĕсене сывлăх сунать.

Унтан парад пуçланать. Польша салтакĕсем лайăх тумланнă, çирĕппĕн пусса утаççĕ. Салтаксем хăйсен боевой хĕçпăшалне çирĕп тытса пыраççĕ. Автоматчиксем иртсе каяççĕ—вĕсем кашни полкрах нумай. Пулемет лартнă тачанкăсем иртеççĕ. Самозаряднăй çĕнĕ винтовкăсемпе хĕçпăшалланнă стрелоксем, çар шкулĕсенче вĕренекенсем утса иртеççĕ. Унтан связистсем, зенитчиксем, танкистсем, санитарсем, хĕрарăмсен добровольчески роти т. ыт. те иртеççĕ. Тĕрлĕ калибрлă артиллери çĕре чĕтретсе иртет. Трибуна умĕнчен эскадрон хыççăн эскадрон утлă çар вĕçтерсе иртет.

Парад вĕçленчĕ. Генерал Сикорский генерал Борута-Сеховича салтаксене лайăх вĕрентсе хатĕрленĕшĕн тав тăвать. Унтан делегатсем дивизин хĕллехи лагерьне каяççĕ, землянкăсемпе казармăсене тата столовăя пăхса тухаççĕ. Хисеплĕ хăнасен ячĕпе пулнă йышăнура генерал Сикорский, генерал Андерс, Борута-Сехович пĕр-пĕрне саламлă сăмахсем калаççĕ.

Тепĕр кунне генерал Сикорский, Вышинский юлташ, г-н Кот тата ыттисем те Польшăн çар чаçĕсем вырнаçнă районран тухса кайнă. Хисеплĕ хăнасене ăсатнă чухне Хĕрлĕ Çар командованийĕн представителĕсемпе делегацисен представителĕсем пулнă.

(ТАСС).

◆ ◆ ◆ ◆ ◆

Хĕрлĕ Çара вăйлăнрах пулăшма пулаççĕ

ÇĔРПУ. **(«Чăваш Коммуни» корр. Телефонпа).** Районри предприятисемпе учрежденисенче тата колхозсенче митингсемпе пухусем пулса иртеççĕ. Пухусемпе митингсенче ĕççыннисене Совет Информаци Бюровĕ çак юлашки кунсенче пĕлтернисем çинчен каласа ăнлантарса параççĕ. Районри ĕççыннисем Хĕрлĕ Çара татах та вăйлăнрах пулăшма пулаççĕ.

Ĕççыннисене фронтри çитĕнÿсемпе паллаштарас ĕçе агитаторсемпе пĕрлех ялсенчи интеллигенци те активлăн хутшăнать. ВКП(б) райкомĕ ялсенчи агитколлективсене пулăшма район центрĕнчен çынсем чылай янă.

Совет Информаци Бюровĕ пĕлтернине сÿтсе-явнă хыççăн, районри колхозсем государствăна çĕршер центнер тĕштырă, аш-какай, пахча-çимĕçсем леçсе пачĕç. Çак кунсенче «Прожектор», «Дружба» тата Калинин ячĕпе тăракан колхозсем государствăна аш-какай парса татрĕç. Çавăн пекех Иваново, Елаш, Çĕньял ялсовечĕсене кĕрекен колхозсем те обязательствăсене тултарас ĕçе чылаях вăйлатрĕç.

Геройла Хĕрлĕ Çарăн чаплă çĕнтерĕвĕ—ирĕклĕхе юратакан халăхсен савăнăçĕ. Урнă Гитлерăн вăрă-хурахла шайккисене хăвăртрах çапса аркатма кашни ĕççынни фронта вăй çитнĕ таран пулăшма тăрăшать.

Çĕнĕ çĕнтерÿсем тума хавхалантарать

ÇĔМĔРЛЕ. **(«Чăваш Коммуни» корр.).** Хĕрлĕ Çар Мускав патĕнче тунă çĕнтерÿ çинчен пĕлтерекен савăнăçлă хыпар комбинатри рабочисемпе работницăсен кăмăлне çĕклерĕ.

Ĕнер каçхине пур цехсенче те митингсем пулса иртрĕç. 4-мĕш цехри çамрăк инженер Евлампьев юлташ çапла каларĕ: «Хĕрлĕ Çар Мускав таврашĕнче нимĕç войскисене хыттăн пырса çапни фашистла çĕлен-калтасен вăйĕ чакса пынине, вĕсен кун-çулĕ кĕскелсе пынине уççăн кăтартса парать. Хĕрлĕ Çар тунă çĕнтерÿ пире кашнинех савăнтарать, ĕçре çĕнĕ çитĕнÿсем тума хавхалантарать. Пирĕн залача — ĕç тухăçлăхне темиçе хут ÿстерсе фронта пулăшасси пулса тăрать».

Митингра пулнă рабочисем, пĕр кăмăллă пулса, оборона валли продукци ытларах туса кăларма, ĕç тухăçлăхне ÿстерсе ĕçлеме, пур рабочисене те нормăсене ирттерсе тултаракансем тума, укçа-тенкĕпе япала лотерейин билечĕсене уйăхри ĕçукçин 20 процентĕнчен кая мар çырăнса илме йышăнчĕç.

2, 5, 7-мĕш номерлĕ цехсенче пулса иртнĕ митингсенче те рабочисем фронта пулăшассине вăйлатас тĕлĕшпе хăйсем çине конкретнăй обязательствăсем илчĕç.

Хĕвелтухăç фронтĕнче нимĕçсен планне аркатни çинчен ютçĕршыв хаçачĕсем мĕн çыраççĕ

ЛОНДОН. декабрĕн 15-мĕш. (ТАСС). Мускавшăн пыракан çапăçусенче совет войскисем тунă çитĕнÿсем çинчен Совет Информаци Бюровĕ пĕлтернине Англи хаçачĕсем нумай сÿтсе-явса çыраççĕ. «Стар» хаçат Россия тăвакан çĕнтерÿсем ытларах та ытларах палăрма пуçлани çинчен çырать. Çакăн пек вăйлăн çапăçнисене нимĕçсем Ленинградран пуçласа Донеца çитиех туянма пуçласан,—тет çав хаçатах,—Гитлер хăрушă катастрофа умне çитсе тăрать.

«Обсервер» ятлă хаçатра Гарвин çапла çырать: «Совет Союзне кĕрсе кайнă захватчиксен ĕçĕ Хĕрлĕ Çар геройла кĕрешнине пула тата Сталин генилле ертсе пынине пула пĕтсе ларнине нимĕçсен ирĕксĕрех йышăнмалла пулать. Хăйсем мĕн тума шутланисене вĕсем ултă уйăх çапăçса пурнăçа кĕртеймерĕç. Мускав çаплах ирĕклĕ, Ленинград—парăнмасăр тăрать. Пирĕн союзниксем нумай пунктсенче пĕр чарăнмасăр малалла пыраççĕ. Сывлăшра малта тăрассине те вырăссем каллех хăйсен аллине илчĕç».

«Хура вăйсем Российăран каялла чакаççĕ,—тесе çырать «Сэндей таймс» хаçат хăйĕн умстатьинче,—хăйсене çине-çинех çапса пыраççĕ пулин те, нимĕçсем çапăçусенчи хăйсен çухатăвĕсене пытарса тăма хăтланаççĕ, хăйсен наступленийĕ пĕтсе ларнине хĕлле пулнин сăлтавĕпе витсе хăварма тăрăшаççĕ: хĕллехи вăхăтра эпир Российăра урăх нимĕнле стратегиллĕ тĕллев те лартма шутламан, теççĕ вĕсем.

Черчилль хăйĕн сăмахĕнче Гитлер Россия çине тапăнса питĕ пысăк йăнăш туни çинчен, тата çак йăнăш пирки Гитлерăн иртĕхсе кайнă йыткĕтĕвĕсен те инкек тÿсмелле пуласси çинчен пит те ăнланмалла каласа панăччĕ. Çав малашнехи инкексене Германи халăхĕнчен Геббельсăн нумай тĕрлĕ чеелĕхĕсем те пытарса хăварма пултараймĕç, çавăн пекех Гитлер калакан суйăхуллă сăмахсене те халăх хушшинче ыррăн йышăнмĕç».

НЬЮ-ЙОРК, декабрĕн 15-мĕш.(ТАСС). Нимĕçсен Мускава çавăрса илес планĕ пĕтсе ларни пирки Совет Информаци Бюровĕ пĕлтерни çинчен пит те нумай çырса кăлараççĕ. «Нью-Йорк уофлд телеграмм» тата «Нью-Йорк пост» хаçатсем, Совет Информацин çак пĕлтерĕвне шултăра саспаллиллĕ заголовоксемпе пичетлесе кăларса, Хĕрлĕ Çар çĕнтерĕвĕсем Америкăшăн та пысăк вырăн йышăнса тăни çинчен çыраççĕ.

Çакăн пекех Америкăн провинцисенчи хаçачĕсем те совет войскисем тунă çĕнтерÿсем çинчен пĕлтернисене пичетлеççĕ. Пур хаçатсем те Гитлер планĕ пĕтсе ларни çинчен калаççĕ.

Белавар штатĕнче тухакан «Ньюс» хаçат çапла çырать: «Вырăссен фронтĕнчи кĕрешÿпе пурте интересленеççĕ, мĕншĕн тесен çав кĕрешÿпе пирĕн кĕрешÿ те çыхăнса тăрать, тата, тен, вырăссен фронтĕнчи ĕçĕсемех пирĕн пĕтĕм кĕрешĕвĕн малашлăхне те татса парĕç». Кăнтăр Каролина штатĕнче тухакан «Ньюс» хаçат тата: «Нимĕçсем вырăс фронтĕнче çавтери пысăк çухатусем тÿсни халĕ ĕнтĕ пуриншĕн те паллă. Гитлер хăйĕн Российăна çĕмĕрсе илмелли планĕпе йăлтах путланса ларчĕ»,—тесе çырать. Хаçат нимĕç нацисчĕсем хăйсен «хĕллехи хаяр сивĕсем пирки чакмалла пулчĕ» тесе ĕнентерме пăхнине йышăнмасть. «Халĕ ĕнтĕ, паллах, Германи çарне никам та çĕнтереймест текен юмаха Хĕрлĕ Çар тĕппипех сирсе ячĕ», тесе çырать «Ньюс» хаçат.

Кентукки штатĕнчи «Рекорд» хаçат тата нацистсем хăйсем çĕнтернине вырăссем ăнланма пултарайман пирки Ростовран тухмалла пулчĕ тесе сÿпĕлтетнинчен мăшкăллать. «Российăра хăйсен тăван çĕршывне сыхламашкăн вилнисем те каллех чĕрĕлсе тăраççĕ пулмалла», тесе кулать нимĕçсенчен çав хаçат.

Бостонра тухса тăракан «Геральд» хаçат «Россия—хаваслăх паракан çăлкуçĕ» текен статья пичетлесе кăларнă. Ку статьяра вăл: «Декабрĕн 7-мĕшĕнче пирĕн çине японецсем кĕтмен çĕртен, ултавлăн килсе тапăнчĕç. Çав кунхине американецсем тÿссе ирттернĕ йывăр туйăма вырăссем те июнĕн 22-мĕшĕнче тÿссе курнă. Анчах та халĕ ĕнтĕ пĕтĕм тĕнче çакна курать: вырăссем, нимĕçсен наступленине чарса лартса, фронтăн нумай участокĕсенчен вĕсене каялла тармалла турĕç» тесе çырать. Америка çыннисене «Геральд» хаçат Совет Союзне пур майпа та пулăшса тăма чĕнет.

Хэлл Америкăри Пĕрлешÿллĕ Штатсемпе ССР Союзĕ хушшинчи отношенисем çинчен тунă заявлени

ВАШИНГТОН, декабрĕн 11-мĕш. (ТАСС). Пичет представителĕсем Америкăри Пĕрлешÿллĕ Штатсемпе Совет Союзĕ хушшинчи отношенисем çинчен панă ыйту çине ответленĕ май государственнăй секретарь Хэлл çапла заявлени тунă:

Ирĕклĕхе юратакан мĕнпур тĕнчен тăшманĕ çавтери вăйлăн та çавтери ултавлăн пырса тапăннине хирĕç Советлă Социализмлă Республикăсен Союзĕ паттăррăн кĕрешет. Çакăнпа çыхăнтарса эпĕ пурне те Америкăри Пĕрлешÿллĕ Штатсен Президенчĕ Совет Союзĕн çĕнĕ посолне йышăннă чухне, 1941 çулти декабрĕн 8-мĕшĕнче—эпир Япони хирĕç вăрçă пуçлачă кун тунă заявленисене аса илтересшĕн. Кунта президент çапла ĕнентерсе каларĕ: Америкăри Пĕрлешÿллĕ Штатсем Совет Союзне, вăл фашизма хирĕç кĕрешнĕ вăхăтра, пулăшу парса тăма йышăннă решение США правительстви малашне те пурнăçа татăклăн кĕртсе пырĕ. Юлашки темиçе сехет хушшинче пулса иртнĕ событисем çак йышăнун çирĕплĕхне татах та вăйлăлатрĕç. Пĕтĕм тĕнче умне килсе тухнă хăрушлăха хирĕç кĕрешнĕ çĕрте Советлă Социализмлă Республикăсен Союзĕн правительствипе халăхĕ, мирлĕ саманана юратакан мĕнпур халăхпа юнашар тăрса, хăйсене тивĕçлĕ вырăна йышăнасси пирки эпир халĕ нимĕн те иккеленместпĕр».

Лăпкă океанри вăрçă

НЬЮ-ЙОРК, декабрĕн 15-мĕш. (ТАСС). Ассошиэйтед пресс агентстви пĕлтернĕ тăрăх, декабрĕн 13-мĕшĕнче Япони самолечĕсем Манила хули çине вĕçсе пырса тапăннипе пула хулара 75 çын вилнĕ тата 300 çын аманнă.

Америка çарĕн главнăй штабĕ пĕлтернĕ тăрăх, вăрçă ĕçĕсен малтанхи эрни пĕтнĕ тĕле «Америка вăйĕсем Филиппинсем çинчи положение сывлăшра та, тинĕсре те хăйсен аллине çавăрса илнĕ». Америка бомбардировщикĕсем Японин 4 транспортне путарнă тата виçĕ транспортне сиенленĕ. Тăшманăн салтаксем нумай вилнĕ, самолетсемпе суту-илÿ судниесем пĕтнĕ.

Луссон утравĕнчи хĕвеланăç енче Виган тата Апарри çывăхĕнче антарса хăварнă войскăсене пулăшма подкреплени илсе пыракан Япони транспорчĕсене американецсем атакăланă. Иртнĕ эрне хушшинче японецсем Филиппинсем çине 14 хутчен сывлăшран пырса тапăннă, çав тапăнусенче вĕсен 40 самолетран кая мар пĕтнĕ. Филиппинсем çинчи çар Луссон утравĕн хĕвеланăç çыранĕнчи Лингайенра антарса хăварнă Япони войскисене пĕтерсе тăкнă. Америкăн бомбардировщикĕсем Легаспине, Вигана тата Аппаррине антарса хăварнă Япони войскисене чылаях пысăк çухату кÿнĕ. Çапăçусем халĕ те пулса пыраççĕ.

ЛОНДОН, декабрĕн 15-мĕш. (ТАСС). Рейтер агентстви çапла пĕлтерет: Гонконга тылран хăратса тăракан Япони войскисене Китай войскисем флангран атакăлаççĕ. Англи колонин чиккисем патĕнче тата Кантон—Коулун хушшинчи чугунçулăн хĕвелтухăç енчерех вăйлă çапăçусем пыраççĕ. Англи войскисем Коулунран Гонконг еннелле чакаççĕ.

Малайăн хĕвелтухăç çыранĕсенче кĕрешекен Голландин подводнăй лодкисем противникăн грузсем турттарса çÿрекен пароходне тата танкерне путарнă.

Декабрĕн 13-мĕшĕнче Японин 23 бомбардировщикĕ Рангун (Бирма) çине вĕçсе пырса тапăнма хăтланнă, анчах вĕсем Англи истребителĕсене курсанах каялла вĕçсе кайнă.

ЯПОНИПЕ АМЕРИКА ХУШШИНЧИ ВĂРÇĂ ТĔЛĔШПЕ ТУРЦИЯ ТЫТАКАН ПОЗИЦИ

АНКАРА. (ТАСС). Декабрĕн 10-мĕшĕнче «Улус» хаçат Анатолийски телеграф агентстви пĕлтернине пичетлесе кăларнă. Унта çапла каланă: «Турци республикин правительстви çĕнĕрен пулнă конфликт тĕлĕшпе Турция нейтралитет тытать, тесе йышăннă».

БОЛИВИПЕ УРУГВАЙĂН ПОЗИЦИЙĔ

НЬЮ-ЙОРК, декабрĕн 15-мĕш. (ТАСС). Ассошиэйтед пресс агентстви çапла пĕлтерет: Боливи тата Уругвай правительствисем Японин, Германин тата Италин фончĕсене секвестр тунă. Боливи президенчĕ Дальерандо Боливия Америкăри Пĕрлешÿллĕ Штатсене майлă тăрать, тесе пĕлтернĕ.

ГЕРМАНИ ЛАКЕЙĔСЕМ АМЕРИКĂНА ТАТА АНГЛИЕ ХИРĔÇ ВĂРÇĂ ПУÇЛАНИ ÇИНЧЕН ПĔЛТЕРНĔ

ВАШИНГТОН, декабрĕн 15-мĕш. (ТАСС). Америкăри Пĕрлешÿллĕ Штатсен государственнăй департаменчĕ — Болгарирен, Венгрирен, Румынирен, Словакирен, çавăн пекех тата «Хорвати королевстви» текен çĕршывран та хăйсем Америкăри Пĕрлешÿллĕ Штатсемпе вăрçăллă лару-тăрура пулни çинчен пĕлтернисене илнĕ.

Çакăнпа пĕрлех Болгария, Словакия тата «Хорвати королевстви» Англипе те вăрçăллă лару-тăрура пулни çинчен пĕлтернĕ.

Ответлă редакторшăн А. А. ЭСХЕЛЬ.

РЕДАКЦИ АДРЕСĔ: г. Чебоксары, ул. Володарского, 5, Дом печати. ТЕЛЕФОНСЕМ: редакторăн — 0—67, редактор заместителĕн — 3—97, редакци секретарĕн — 4—40, пропаганда пайĕн — 4—97, парти пурнăç пайĕн — 7—97, ялхуçалăхĕпе промышленность пайĕсен — 0—88, çырусемпе рабселькорсен пайĕн — 2—30, дежурнăйăн — 6—23, «Ленин çулĕпе» журналăн — 0—85, издательство конторин—0—23.

НТ 6996 Гор. Чебоксары. типография № 1 Управления издательств и полиграфии при СНК ЧАССР. Заказ № 651. Ф 6. 58 84 п. л.